

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
 ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
 ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ
 Ταχ. Δ/ση: ΑΚΤΗ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗ, ΠΥΛΕΣ Ε1-Ε2
 Τ.Κ. 18510, ΠΕΙΡΑΙΑΣ
 Πληροφορίες: 1. ΠΧΗΣ Λ.Σ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ
 2. ΑΝΘΧΟΣ Λ.Σ. (Ν) ΨΑΡΑΚΗ-ΦΥΤΡΟΥ ΜΠΙΑΝΚΑ
 Τηλ.: 213 137 4308, 4238
 Email: dianp@yna.gov.gr

ΠΕΙΡΑΙΑΣ, 05-5-2026
 Α.Π.: 2880.2/30073/2026

Προς:
 Ο.Λ. Καβάλας
 Υπ' όψιν Νομίμου Εκπροσώπου

ΑΠΟΦΑΣΗ

ΘΕΜΑ: 1η Τροποποίηση της Πράξης «Μελέτη για την αισθητική και ενεργειακή αναβάθμιση Κτιρίου Τελωνείου με αλλαγή όψεων, εσωτερικών διαρρυθμίσεων καθώς και αλλαγή χρήσεων.» με Κωδικό ΟΠΣ 5203167 στο «ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ, ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΛΙΜΕΝΙΚΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΣΤΟ ΘΑΛΑΣΣΙΟ ΧΩΡΟ (ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΛΙΜΕΝΩΝ, ΑΡΧΗΓΕΙΟ ΛΙΜΕΝΙΚΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ/ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΚΤΟΦΥΛΑΚΗ) 2021-2025»

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΛΙΜΕΝΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

- α) Άρθρο 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα» (άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005, Α' 98), που διατηρήθηκε σε ισχύ με την παρ. 22 του άρθρου 119 του ν.4622/2019 «Επιτελικό Κράτος ..... διοίκησης» (Α' 133)
- β) Ν. 4622/2019 «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» (Α' 133)
- γ) Ν. 4635/2019 «Επενδύω στην Ελλάδα και άλλες διατάξεις» (Α' 167), όπως ίσχυε κατά την έκδοση της Απόφασης υπό στοιχείο 8
- δ) Ν. 5264/2025 «Νέο Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης, μεταφορά Οργανισμού Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων και λοιπές διατάξεις» (Α' 239) και ειδικότερα το άρθρο 42 αυτού
- ε) Π.Δ. 70/2015 «(...) Ανασύσταση του Υπουργείου Ναυτιλίας και Αιγαίου και μετονομασία του σε Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής (...)» (Α' 114)
- στ) Π.Δ. 13/2018 «Οργανισμός Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής» και ιδίως την παρ. 7 του άρθρου 59 αυτού, σύμφωνα με την οποία ορίζεται η Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού, ως αρμόδια Υπηρεσία Διαχείρισης Τ.Π.Α. Α' Υ.ΝΑ.Ν.Π. για την προγραμματική περίοδο 2021-2025, εξαιρουμένου του αντίστοιχου

Τομεακό
 Πρόγραμμα
 Ανάπτυξης
 2021 - 2025

ΕΘΝΙΚΟ
 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
 ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
 2021-2025

Υποπρογράμματος της Γενικής Γραμματείας Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής (Α' 26)

ζ) Π.Δ. 77/2023 «Σύσταση Υπουργείου και μετονομασία Υπουργείων – Σύσταση, κατάργηση και μετονομασία Γενικών και Ειδικών Γραμματειών – Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων, θέσεων προσωπικού και εποπτευόμενων φορέων» και ιδίως το άρθρο 10 αυτού (Α' 130)

η) Π.Δ. 82/2023 «Μετονομασία Υπουργείου – Σύσταση και μετονομασία Γενικών Γραμματειών – Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων και θέσεων προσωπικού – Τροποποίηση και συμπλήρωση του π.δ. 77/2023 (Α' 130)- Μεταβατικές διατάξεις» (Α' 139)

θ) Π.Δ. 27/2025 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτή Υπουργού, Υφυπουργών και Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης» (Α' 44)

ι) Αριθμ. 1000/41733/2025/03.6.2025 Απόφαση ΥΝ.ΑΝ.Π. «Υπαγωγή υπηρεσιών και μεταβίβαση της άσκησης αρμοδιοτήτων του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής σε υφιστάμενα υπηρεσιακά όργανα του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής» (Β'3144)

2. Την υπ' αρ. 2016/C262/01 Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

3. Την υπ' αρ. 38 της 31.8.2020 Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου «Έγκριση και προσδιορισμός των πόρων υλοποίησης του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (Ε.Π.Α.) για την προγραμματική περίοδο 2021-2025» (Α' 174)

4. Την υπ' αρ. 95189/14.9.2020 Απόφαση Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Κατάρτιση και Υποβολή Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων (ΤΠΑ/ΠΠΑ) του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης προγραμματικής περιόδου 2021-2025» (Β' 3961)

5. Την υπ' αρ. 62564/04.6.2021 Απόφαση Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου - Κανόνες Επιλεξιμότητας Δαπανών για τα προγράμματα του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (Ε.Π.Α.) 2021-2025» (Β' 2442)

6. Την υπ' αρ. 126518/22.11.2021 Απόφαση Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Πληροφοριακό Σύστημα Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης» (Β' 5524)

7. Την υπ' αρ. 21168/25.02.2022 Απόφαση Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Έγκριση Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΤΠΑ) του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ) της προγραμματικής περιόδου 2021-2025» (Β' 1193)

8. Την αριθμ. πρωτ. 2880.1/39317/2023/25-5-2023 Απόφαση Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής "Ένταξη της Πράξης με Τίτλο «Μελέτη για την αισθητική και ενεργειακή αναβάθμιση Κτιρίου Τελωνείου με αλλαγή όψεων, εσωτερικών διαρρυθμίσεων καθώς και αλλαγή χρήσεων» με Κωδικό ΟΠΣ 5203167 [...]» (ΑΔΑ: Ρ6ΟΠ4653ΠΩ-ΦΩΨ)

Αποφασίζει

την 1η Τροποποίηση της Πράξης «Μελέτη για την αισθητική και ενεργειακή αναβάθμιση Κτιρίου Τελωνείου με αλλαγή όψεων, εσωτερικών διαρρυθμίσεων καθώς και αλλαγή χρήσεων.» με Κωδικό ΟΠΣ 5203167 στο «ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ, ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΛΙΜΕΝΙΚΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΣΤΟ ΘΑΛΑΣΣΙΟ ΧΩΡΟ (ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΛΙΜΕΝΩΝ, ΑΡΧΗΓΕΙΟ ΛΙΜΕΝΙΚΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ/ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΚΤΟΦΥΛΑΚΗ) 2021-2025» και στον Άξονα Προτεραιότητας «Ενεργειακή απόδοση»

Η Πράξη χρηματοδοτείται από το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΕΠΑ).

Α. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΑΞΗΣ

1.Κωδικός Πράξης/ΜΙΣ (ΟΠΣ):	5203167
2.Δικαιούχος:	ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΜΕΝΑ ΚΑΒΑΛΑΣ ΑΕ
3.Κωδικός Δικαιούχου:	1020190
4.Φυσικό αντικείμενο της πράξης:	
<p>ΥΠΟΕΡΓΟ 1 (Συνολικού Προϋπολογισμού 202.800,00€)</p> <p>Το Κτίριο του Τελωνείου αποτελείται από χώρους Γραφείων και Αποθηκών συνολικού εμβαδού 4.000τμ. Το έργο αφορά τις απαιτούμενες μελέτες για την αισθητική αναβάθμιση των όψεων και των λειτουργικών χώρων καθώς και στην αναβάθμιση των ενεργειακών χαρακτηριστικών του κτιριακού κελύφους (αδιαφανών και διαφανών δομικών στοιχείων) και των τεχνικών συστημάτων (θέρμανσης - κλιματισμού - αερισμού και φωτισμού) του κτιρίου. Το έργο περιλαμβάνει ένα υποέργο στο οποίο θα εκπονηθούν οι κάτωθι μελέτες:</p> <p>Αρχιτεκτονική Μελέτη & Μελέτη ΚΕΝΑΚ Στατική Μελέτη Μελέτη Η/Μ& Μελέτη ΚΕΝΑΚ Η/Μ Μελέτη Χρονικού Προγραμματισμού Μελέτη Κατανομής Δαπανών</p> <p>ΥΠΟΕΡΓΟ 2 (Συνολικού Προϋπολογισμού 37.200,00€)</p> <p>Ο τεχνικός σύμβουλος θα παράσχει τις ακόλουθες υπηρεσίες:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Παρακολούθηση της πράξης και καταγραφή της εξέλιξής της • Σύνταξη των Τευχών Δημοπράτησης για την ομαλή υλοποίηση της πράξης • Συμβουλευτική Υποστήριξη του Ο.Λ.Κ. στην προετοιμασία και διενέργεια των διαγωνιστικών διαδικασιών • Ανάρτηση και Δημοσίευση της διακήρυξης μέσω της πλατφόρμας του ΕΣΗΔΗΣ • Παρακολούθηση του διαγωνισμού σε όλα τα στάδια της διαδικασίας έως ότου υπογραφεί η σύμβαση με τον ανάδοχο της εκπόνησης της εν λόγω μελέτης. • Επιστημονική συμβουλευτική υποστήριξη για τη διαχείριση και οργάνωση σε θέματα συντονισμού στη σειρά εκτέλεσης των ενεργειών της πράξης. Η συμβουλευτική υποστήριξη συμπεριλαμβάνει τη σύνταξη χρονοδιαγράμματος εκτέλεσης των απαραίτητων μελετών και ενεργειών. • Ανάληψη όλων των απαραίτητων διαδικασιών τυχόν μεταβολών και επίλυσης διαφορών με συναρμόδιους φορείς στο πλαίσιο υλοποίησης της πράξης. 	
5. Παραδοτέα πράξης:	
<p>ΥΠΟΕΡΓΟ 1</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αρχιτεκτονική Μελέτη και Μελέτη ΚΕΝΑΚ • Στατική Μελέτη • Μελέτη Η/Μ και Μελέτη ΚΕΝΑΚ Η/Μ • Μελέτη Χρονικού Προγραμματισμού • Μελέτη Κατανομής Δαπανών <p>ΥΠΟΕΡΓΟ 2</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1η Ομάδα Παραδοτέων (2 μήνες από την υπογραφή της σύμβασης – 40% της αμοιβής): Αρχική Έκθεση με τα αναγκαία θέματα συντονισμού στη σειρά εκτέλεσης των μελετών και ενεργειών. Η έκθεση θα περιλαμβάνει χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης όλων των απαραίτητων μελετών και ενεργειών και θα προκύψει έπειτα από Διαβούλευση με τον Ο.Λ.Κ Σύνταξη Σχεδίων Τευχών Δημοπράτησης για την ανάθεση της εκπόνησης της μελέτης με τίτλο «Μελέτη για την αισθητική και ενεργειακή αναβάθμιση του Τελωνείου του Λιμένα Καβάλας» • 2η Ομάδα παραδοτέων (4 μήνες από την υπογραφή της σύμβασης – 40% της αμοιβής): Ενδιάμεση Τεχνική Έκθεση, η οποία θα συνταχθεί στο πλαίσιο διαβούλευσης με τον Ο.Λ.Κ. με σκοπό την καταγραφή της εξέλιξης αναφορικά με την οριστικοποίηση των Τευχών Δημοπράτησης και τον προγραμματισμό της διαγωνιστικής διαδικασίας για την ανάθεση της εκπόνησης των εν λόγω μελετών. • 3η Ομάδα Παραδοτέων (8 μήνες από την υπογραφή της σύμβασης – 20% της αμοιβής): 	

Τελική Έκθεση με την καταγραφή της εξέλιξης των Διαγωνιστικών Διαδικασιών και των απαιτούμενων ενεργειών μέχρι την υπογραφή της σύμβασης με τον Ανάδοχο.

6. ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΚΡΩΝ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΔΕΙΚΤΗ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΣ
00308	Πλήθος δημόσιων κτιρίων που υποστηρίζονται για την ενεργειακή αναβάθμισή τους	Αριθμός	Δεν εφαρμόζεται	1,00

ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

7. Η ημερομηνία έναρξης της Πράξης ορίζεται η **25/05/2023**.

8. Η ημερομηνία λήξης της Πράξης ορίζεται η **31/12/2026**.

9. Η ανάληψη της νομικής δέσμευσης όλων των υποέργων της πράξης πραγματοποιείται έως **25/11/2024**.

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ

Παράταση ημερομηνίας λήξης της Πράξης έως 31-12-2026.

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΚΟΣΤΟΥΣ ΠΡΑΞΗΣ

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ (ΠΔΕ)	240.000,00
ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ και ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΚΤΟΣ ΠΔΕ	0,00
ΜΗ ΕΝΙΣΧΥΟΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	0,00
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	240.000,00
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ ΠΡΑΞΗΣ ΕΠΑ	240.000,00

B. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΠΡΑΞΗΣ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

10. Η δημόσια δαπάνη της πράξης που προτείνεται για εγγραφή στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων **ανέρχεται σε 240.000,00 €**.

Η δημόσια δαπάνη της πράξης επιμερίζεται ως ακολούθως:

ΣΥΛΛΟΓΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΝ/ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΑΝ ΤΗΝ ΠΡΑΞΗ

ΚΩΔ. ΣΑ	ΚΩΔ. ΠΡΑΞΗΣ ΣΑ (ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΝΑΡΙΘΜΟΥ)*	ΠΡΟΤΑΣΗ ΕΓΓΡΑΦΗΣ	ΕΝΕΡΓΟΣ ΕΝΑΡΙΘΜΟΣ (που συνεχίζει να πληρώνει την πράξη)	ΜΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΣ Σ Π/Υ	ΣΥΝΟΛΟ Π/Υ
ΝΑ289	2023ΝΑ28900000	--	ΝΑΙ	0,00	240.000,00
Μ989	2021ΣΜ98900068	(-)	ΟΧΙ	0,00	0,00

* Ο κωδικός εναρίθμου τίθεται σε ισχύ μετά την έγκριση της ΣΑ από τον Υπουργό.

11. Το επιλέξιμο ποσό της δημόσιας δαπάνης, το οποίο προτείνεται για εγγραφή στο ΕΠΑ ανέρχεται σε **240.000,00 €**.

Γ. ΟΡΟΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Ο δικαιούχος υποχρεούται να τηρήσει τους όρους της απόφασης ένταξης και να υλοποιήσει την πράξη, σύμφωνα με τους όρους και τον χρονικό προγραμματισμό αυτής, καθώς και να τηρήσει τις υποχρεώσεις που παρατίθενται στο συνημμένο Παράρτημα Ι, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της απόφασης ένταξης.

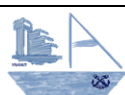
Σε περίπτωση που η υλοποίηση της πράξης αποκλίνει από τους όρους της απόφασης ένταξης, η ΔΑ / ο ΕΦ επανεξετάζει την πράξη και μπορεί να προβεί στην ανάκληση της απόφασης ένταξής της.

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Ευάγγελος Κυριαζόπουλος

Εσωτερική διανομή:

1. Γρ. κ. Υ.ΝΑ.Ν.Π. (υ.τ.α.)
2. Γρ. κ. Γ.Γ.Ν.Λ.
3. Γρ. κ. Γ.Δ.Ο.Υ.
4. ΔΙ.ΠΡ.Ο.Π. Β'

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Ο δικαιούχος της πράξης «Μελέτη για την αισθητική και ενεργειακή αναβάθμιση Κτιρίου Τελωνείου με αλλαγή όψεων, εσωτερικών διαρρυθμίσεων καθώς και αλλαγή χρήσεων.» αναλαμβάνει την τήρηση των παρακάτω υποχρεώσεων:

1. ΤΗΡΗΣΗ ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ

Να τηρεί την Εθνική και Ενωσιακή Νομοθεσία κατά την εκτέλεση της πράξης και ιδίως όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις, την αειφόρο ανάπτυξη, τις κρατικές ενισχύσεις, την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών, τη μη διάκριση και την προσβασιμότητα Ατόμων με Αναπηρίες.

2. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΑΞΗΣ

- (i) Να τηρεί τα χρονοδιαγράμματα υλοποίησης της πράξης και ιδίως τα χρονοδιαγράμματα ανάθεσης και εκτέλεσης των υποέργων της πράξης.
Οι νομικές δεσμεύσεις αναλαμβάνονται εντός της προθεσμίας που ορίζει η Υπηρεσία Διαχείρισης (ΥΔ) στην απόφαση ένταξης, με μέγιστη προθεσμία τους είκοσι (20) μήνες από την ένταξη της πράξης. Με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού ή Περιφερειάρχη είναι δυνατή η άπαξ χορήγηση παράτασης πλέον των είκοσι (20) μηνών μέχρι τέσσερις (4) μήνες κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματος του δικαιούχου και αιτιολογημένης εισήγησης της υπηρεσίας διαχείρισης για την ωριμότητα των έργων. Μετά το πέρας της συνολικής χορηγηθείσας παράτασης, το έργο απεντάσσεται με διαπιστωτική πράξη του Γενικού Γραμματέα Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης.
Η διακρίβωση και παρακολούθηση της ανάληψης νομικής δέσμευσης έργου πραγματοποιείται αποκλειστικά μέσω του Ο.Π.Σ. - Ε.Π.Α.. Οι φορείς πολιτικής και οι φορείς υλοποίησης ενημερώνουν αμελλητί για την ανάληψη ή την τροποποίηση των νομικών δεσμεύσεων και καταχωρίζουν έγκαιρα και με ακρίβεια τα σχετικά στοιχεία.
- (ii) Να διασφαλίζει τη λειτουργικότητα της πράξης, λαμβάνοντας όλα τα απαραίτητα μέτρα για το σκοπό αυτό, με βάση το κανονιστικό πλαίσιο του φορέα λειτουργίας και συντήρησης της πράξης και των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων του, στην περίπτωση που ο φορέας λειτουργίας και συντήρησης της πράξης δεν ταυτίζεται με τον φορέα υλοποίησης αυτής.
- (iii) Να πραγματοποιεί όλες τις απαραίτητες ενέργειες για την ενημέρωση του Πληροφοριακού Συστήματος του ΕΠΑ (ΠΣ ΕΠΑ) σχετικά με την πορεία της πράξης, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά τις προπαρασκευαστικές ενέργειες για την υλοποίησή της, ειδικότερα δε τα δεδομένα και έγγραφα προγραμματισμού και υλοποίησης που απαιτούνται για τη χρηματοοικονομική διαχείριση, την παρακολούθηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου και των δεικτών, τις επαληθεύσεις, τους ελέγχους, την αξιολόγηση και γενικότερα τη διαδρομή ελέγχου αυτού.
- (iv) Να διασφαλίζει την ακρίβεια, την ποιότητα και την πληρότητα των στοιχείων που υποβάλλει στο ΠΣ ΕΠΑ.
- (v) Να ενημερώνει έγκαιρα την ΥΔ του ΠΑ σχετικά με υλοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της πράξης έως και την ολοκλήρωσή της, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) του ΕΠΑ.
- (vi) Να παρακολουθεί τους δείκτες της πράξης.
- (vii) Να λειτουργεί μηχανισμό πιστοποίησης εκτέλεσης της πράξης, ο οποίος θα εξασφαλίζει τον αποτελεσματικό έλεγχο της ποιότητας και ποσότητας των υλικών, των υπηρεσιών και του τελικού παραδοτέου αποτελέσματος, καθώς και να εφαρμόζει εσωτερικές διαδικασίες ελέγχου των πληρωμών, που θα εξασφαλίζουν τη νομιμότητα και κανονικότητά τους.
- (viii) Στις περιπτώσεις των πράξεων με έμμεσες πληρωμές - επιχορηγήσεις ειδικών ταμείων/λογαριασμών και Νομικών Προσώπων, να καταγράφει τις δαπάνες της πράξης στο σύστημα του φορέα και να είναι άμεσα

διαθέσιμες σε περίπτωση που ζητηθούν από την ΥΔ.

- (ix) Για πράξεις για τις οποίες απαιτείται η συλλογή δεδομένων για τους ωφελούμενους (microdata), ο δικαιούχος υποχρεούται, επιπλέον, να εφαρμόσει τις διαδικασίες για τη συλλογή, επεξεργασία, αποθήκευση και διαβίβαση των δεδομένων, όπως περιγράφονται στους Ειδικούς Όρους.

3. ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ – ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ – ΕΛΕΓΧΟΙ

1. Να τηρεί καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης της πράξης και για όσο χρόνο υπέχει σχετική υποχρέωση από το θεσμικό πλαίσιο όλα τα έγγραφα, δικαιολογητικά και στοιχεία της πράξης και να τα θέτει, εφόσον ζητηθούν, στη διάθεση της ΥΔ, της Δι.Δι.Ε.Π., των ad hoc ελεγκτικών οργάνων και άλλων αρμόδιων ελεγκτικών οργάνων.
2. Να αποδέχεται επιτόπιους ελέγχους από όλα τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα τόσο στην έδρα του όσο και στους χώρους υλοποίησης της πράξης και να διευκολύνει τον έλεγχο προσκομίζοντας οποιοδήποτε στοιχείο αφορά στην εκτέλεση της πράξης, εφόσον ζητηθεί.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ

- (i) Να αποδέχεται τη συμπερίληψή του στον κατάλογο των έργων του ΠΑ που δημοσιοποιεί η ΥΔ και σε δράσεις δημοσιότητας/επικοινωνίας που υλοποιεί η Δι.Δι.Ε.Π.
- (ii) Να λαμβάνει τα προβλεπόμενα στην πρόσκληση μέτρα δημοσιότητας.

5. ΤΗΡΗΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥΣ

- (i) Να τηρεί και να ενημερώνει φάκελο έργου με όλα τα στοιχεία που αφορούν στην εκτέλεση της πράξης έως την ολοκλήρωση, την αποπληρωμή και τη λειτουργία της. Για τις ανάγκες του ΕΠΑ, στο φάκελο της πράξης να τηρούνται όλα τα δικαιολογητικά έγγραφα σχετικά με τις δαπάνες και τους ελέγχους για διάστημα τριών (3) ετών, από την 31 Δεκεμβρίου του έτους υποβολής της τελικής δαπάνης της ολοκληρωμένης πράξης. Για τις δράσεις κρατικών ενισχύσεων το ανωτέρω χρονικό διάστημα ορίζεται στα δέκα (10) έτη και συνοδεύεται από τις ενδεδειγμένες δράσεις δημοσιότητας και διαθεσιμότητας. Η ΥΔ ενημερώνει τον δικαιούχο για το χρονικό διάστημα διαθεσιμότητας των εγγράφων κατά την ολοκλήρωση της πράξης.

Η ανωτέρω χρονική περίοδος διακόπτεται είτε στην περίπτωση διαδικασιών ενώπιον Δικαστηρίων ή διαιτητικών διαδικασιών είτε κατόπιν δεόντως αιτιολογημένης αίτησης της ΥΔ ή της Δι.Δι.Ε.Π. Αφότου περατωθεί η διακοπή, τίθεται σε ισχύ επανέναρξη της ανωτέρω χρονικής περιόδου.

Τα ανωτέρω στοιχεία και δικαιολογητικά έγγραφα διατηρούνται είτε υπό μορφή πρωτοτύπων ή επικαιροποιημένων αντιγράφων των πρωτοτύπων ή σε κοινώς αποδεκτούς φορείς δεδομένων, περιλαμβανομένων των ηλεκτρονικών εκδόσεων των πρωτότυπων εγγράφων ή εγγράφων που υπάρχουν μόνο σε ηλεκτρονική μορφή.

- (ii) Να κοινοποιεί στην αρμόδια Υπηρεσία Διαχείρισης του ΠΑ το αργότερο με την υποβολή της πρώτης Δαπάνης το έντυπο Δ1 Ε3 «Κατάσταση τήρησης φακέλου Πράξης», στο οποίο, μεταξύ άλλων, καταγράφονται τα στοιχεία ταυτότητας και η διεύθυνση των φορέων στους οποίους τηρούνται στοιχεία και έγγραφα, καθώς και η μορφή τήρησής τους.
- (iii) Να τηρεί ειδικότερους όρους ή περιορισμούς που τίθενται από το ειδικό θεσμικό πλαίσιο εφαρμογής της πράξης ή από την ΥΔ του ΠΑ.
- (iv) Να τηρεί τις μακροχρόνιες δεσμεύσεις, όπου προβλέπονται, για πράξεις υποδομής ή παραγωγικής επένδυσης και για το διάστημα που ορίζεται στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων.
Η τήρηση των μακροχρόνιων υποχρεώσεων δύναται να επιβεβαιώνεται από την ΥΔ.

6. ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ